

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Menippus sive dialogorum satyricorum centuria
inanitatum nostratum speculum**

Andreä, Johann Valentin

Cosmopoli [i.e. Straßburg], 1618

79. Nova Reperta

[urn:nbn:de:bsz:31-107424](#)

nibus prognosticis, genituris, cabalæ, sigillis, numeris mysticis anxie tribuitur, quibus ego redditos annos velim pessimè hactenus transmisso, at poenitentia posthac, pudore & seriis laboribus transfigendos. *B.* Nihil te pérennis mobilis fabricatorum miseret? *A.* Nescio quām conatus ille displicere mihi non potest, si vanitas & temeritas (artificibus valde propriae) absint, at ego si tales omnes emendatos velim, quantus het catalogus? *B.* Saltem Mulieres non omitte dæ erant, quibus tempus omne corporis cultu interit. *A.* Potius universum genus humanum deploremus, quod in tanta temporis penuria, & vita brevitate, pleraque dat fabulis, nūgis, vanitati, minimum sibi, nihil prope Deo.

79. NOVA REPERTA.

A. Seculum eruditum! *B.* O seculum impiū!
A. O seculum ingeniosum! *B.* O seculum vanum! *A.* Culpare desine. *B.* Laudare cæve.
A. Cogit veritas. *B.* Prohibet pietas. *A.* Artes prostant. *B.* Peccata clamant. *A.* Ingenia afflurgunt. *B.* Religio deprimitur. *A.* Evangelium viget. *B.* Christus expellitur. *A.* Politia floret. *B.* Boni gemunt. *A.* Desine, & ad æquam seculorum comparationem mecum descende. *B.* Quod evidentius huius nostri infelicitas appareat? *A.* Anne tibi nominabo, quæ huius seculi egregia reperta sint? *B.* Ut lubet. *A.* Non novum orbum nominabo, magna veterum infama inconnitum,

gnitum, indeque austam medicinam, reformata astronomiam, animalium & terræ nascentium numerum amplificatum, nec Alchimie verioris subtilitatem, in Naturæ examen & anatomiam natam: pixidem tantum nauticam, unicum Maritimæ itineris indicem; typographiam literarum matrem & nutriciam, bombardas orbis subiugatrices, Iovis æmulas, horologia temporis comites, cœlique representationes; Conspicilia stellarum & remotissimarum rerum proditores; moletrinas magni laboris compendia; texta serica elegantiae plena; præter numerorum subtilitates, & quotidiana alia vitæ commoda atque subsidia. **B.** Vitinam vero ea omnia non infinita nobis mala intulissent, non strages hominum undique edidissent! Novus orbis etiam sanguine innocuo madet; Chymia paucis propitia, multis capitalis est; mare & mala transmittit, & humana corpora magno numero despicit; literæ universum orbem obtenebrant, confundunt, distrahabunt; bombardæ infernale quid sunt, & in perniciem humanam destinatæ: horologia cum temporis admonere debebant, oscitantes nos sistunt; conspicilia nescio quos novos stellarum incolas minitantur; machinæ homines laboris socios depositunt; bombyces plane erubescēda vanitati serviunt; de aliarum rerū vilitate quid attinet dicere? scilicet hæc cūta nos nè tantillo quidē beatiores fecerunt, aut Deo propiū quiores, nisi credis etiā Deum ipsum his nostris inceptiis delectari. **A.** Nobis secula conferenda sunt, nō Dei de his iudiciū inquirendū.

G 2

B. Noli

B. Noli hæc cum antiquis operibus, structuris, machinis, militia conferre, quorum vestigia & ruinas jam obstupescimus, nunquam imitabimur, Lipsij sententia. *A.* At nobis renata ac prope reperta Religio instar omnium esto *B.* Hoc novæ inventioni deest, quod cum infiniti religionem profiteamur, pauci eam observemus, audiamus, exprimamus: unde metuendum, ne dū patres nostros Evangelium reperisse gloriamur, Paganismus nobis irrepatur, & ad posteros nostros transmittamus, ut est in proverbio, pro thesauro carbones.

80. PERSPICILIA.

A. Hem speculatorem. *B.* Imò proditorem si volueris. *B.* Quid superna scrutaris, cum inferiora nescias. *B.* Certè quia inferiora discilpent, superiora consulto. *A.* Si quidem per tubulum prospicere, consulere est. *B.* Nescis nempe quid Galilæus de Galilæis nobis aperuerit cum astricolis commercii. *A.* Gratulor postquam oculis illuc itis atquereditis. *B.* Atqui huic viro olim posteritas tantum non aram sacrabit, tanti ingenii munimentum, qui uno proportionum instrumento, universam penè geometriam comprehendiosissimè exhibuit. *A.* Num ium tu his hominibus propitius es. *B.* Quia illi soli ingenio uti videntur, reliqui aut abuti, aut non uti: & tamen horum unus nescio an incogitanter, an intemperanter magis me impetravit, quid vero me hic impedis? *A.* Haudquaquam, oratu tantum veni, ut quod habeo nuncii, ad Lunaticos oculis defer-